

Esas No : 1983/89
Karar No : 1983/158

UZET : Sıkıyönetim ilanları
olaylara ilişkin olmakla beraber 1402 sa-
yıllı Yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve
bağlantı koşullarını içermeyen suça ait
davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ge-
rektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanık : Koçali Öner

O L A Y : 24.6.1978 gecesi sanık Koçali Öner ile sonradan ölen diğer sanık

Nizamettin Orhangazi'nin siyasal-ideolojik görüş ayrılığı nedeniyle silahla ateş ederek sa-
vaş Avcıyı yaralayıp öldürmeye teşebbüs ettikleri ve diğer sanık Selami Kalayın da cürüm
delillerini saklamak ve yasak silah bulundurmak suçlarını işlediği ileri sürülerek sanık
Koçali Öner'in TCK'nun 448.,62.,453., ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. ve sanık Selami Kalay'ın
TCK'nun 296/1.,6136 sayılı Yasa'nın 13.maddeleriyle cezalandırılmaları istemiyle Ankara
Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi,17.9.1980 gününde,1980/
883-255 sayı ile;sanık Koçali Öner'in mahkumiyetine ve sanık Selami Kalay hakkında açılan
davanın tefrik edilerek yani bir esasa kaydedilip yargılamanın yeni esas üzerinden sürdü-
rülmesine karar verilmiştir.

Askeri Yargıtay 3.Dairesi,31.3.1981 gününde,1981/112-97 sayı ile;atılı suçun sı-
kıyönetim ilanından üç aydan önce işlendiği ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu
herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olduğunu gösterir yeterli bi-
kanıt dosyada mevcut olmadığı,hernekadar sanığın evinde yapılan aramada devrimci kurtulus
yazılı bir broşür bulunmuş ise de;burun tek başına sanığa yüklenen ve sıkıyönetim ilanını
gerektirir suçun,THKP/C adli yasa dışı örgüt veya bu örgüte bağlı olmayan kimseler tarafı-
dan sıkıyönetim ilanından ençok üç ay önce gerçekleştirilmiş olaylar zincirinin bir halkı-
sını teşkil ettiği,diğer bir deyişle sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu bu tür
suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunduğu yolunda yeterli bir katkı
niteliğini taşımamaktadır.Bu nedenlerle bu husus araştırılması ve sonucuna uygun görev
konusunda bir karara varılması gerektiğinden mahkumiyet hükmünü görev yönünden bozmuştur

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi,28.12.1981 gününde,1981
168-1290 sayı ile;Askeri Yargıtayın bozma gerekçesini uyararak suçun,sıkıyönetim ilanından
üç aydan daha önce işlendiği ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan başka bir dav-
a ile bağlantılı bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesi,2.6.1982 gününde,1982/44-81 sayı ile;sanığın sol
bir örgüt üyesi olarak eylemlere katıldığı ve atılı suçun 1402 sayılı Yasa'nın 13/b.mad-
desinde yazılı biçimde sıkıyönetim mahkemelerinin elkoyduğu davalarla genel ve ortak am-

içinde bağlantılı olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Bu karar Yargıtay 1.Ceza Dairesi'nin 8.2.1983 günlü,1983/369/279 sayılı ilamıyla (incelenen dosya ve hükmün dayandığı gerekçeye göre görevsizlik kararı verilmesinde bir isabetsizlik görülmemiş olduğu)gerekçesiyle onanmıştır.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y. İsmet Ayer, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 11.4.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Saniğe atılı suç siyasal-ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandı,ından sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmesinin ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Ankara 2.A'ır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle Ankara 2.A'ır Ceza Mahkemesi'nin 2.6.1982 gün ve 1982/44-81 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 11.4.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Ergun Argon

Üye

Nail Yücel